

S. F.

"Wospominanija", E. O. Paton, Moskwa 1958 : [recenzja]

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 4/4, 745

1959

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

porusza zagadnienia logiki i psychologii pracy naukowej, a także problemy filozoficzne o dużo szerszym zakresie. Książka zawiera ponadto, i to stanowi dla badacza w zakresie historii nauki rzecz istotną, liczne aneksy. Wyjaśniają one przede wszystkim metodę zastosowaną przez Kiedrowa przy analizie materiału, krytyczne omówienie artykułów i opracowań, jakie się ukazały uprzednio w tej sprawie, oraz wyjaśnienie wielu mniej istotnych faktów związanych z powstaniem układu okresowego.

Dzięki wprowadzeniu tych aneksów i zastosowaniu omówionego wyżej układu książki, trudny w swej istocie wywód staje się przejrzysty, zwarty i zrozumiały. Książka Kiedrowa zasługuje na pełne polecenie zarówno chemikom jak i filozofom, a przede wszystkim historykom nauki.

S. F.

E. O. Paton, *Wspominania*, Opracowanie literackie J. Burjakowskiego. Wydawnictwo CK WLKSM „Młodaja Gwardija”, Moskwa 1958, s. 362.

W ramach wydawanej przez komsomolskie wydawnictwo „Młoda Gwardia” serii *Życie wielkich ludzi* ukazała się ostatnio biografia Eugeniusza Oskarewicza Patona. E. O. Paton (1870—1953) należy do najciekawszych postaci wśród radzieckich uczonych techników. Inżynier komunikacji, specjalista budowy mostów, do sześćdziesiątego roku życia pracował jako profesor mostownictwa i konstruktor zdobywając sobie zarówno pracami naukowymi, jak i projektami szeroką sławę. W późniejszym wieku zdecydował się na zmianę zainteresowań i poświęcił się pracy nad problemami elektrosparania. Może on być uważany za ojca radzieckiej techniki spawania elektrycznego i jednego z jej największych pionierów w skali światowej. Paton opracował nie tylko teoretyczną stronę zagadnienia, ale przyczynił się w decydujący sposób do rozpowszechnienia spawania elektrycznego w różnych rodzajach konstrukcji i w budowie maszyn. Był on twórcą pierwszego na świecie Instytutu Spawania Elektrycznego, a wśród licznych wynalazków o wielkim znaczeniu dla tej dziedziny techniki wymienić należy wkład do automatyzacji spawania.

Opracowanie literackie przystosowało wspomnienia Patona dla potrzeb młodzieży. Siłą rzeczy musiano tu bardzo ogólnie omawiać wszystkie problemy techniczne, dążąc do przedstawienia ich w sposób zrozumiały dla nieprzygotowanego czytelnika. Uwaga redaktora koncentruje się przy pewnych uproszczeniach na ukazaniu sylwetki uczonego od strony jego życia osobistego, na podkreśleniu jego głębokiego patriotyzmu, umiłowania pracy i ludzi, na jego ciągłych staraniach o zachowanie więzi między nauką i praktyką. Bezpośredniość narracji z jednej strony, a pełne przeżyć życie Patona z drugiej czynią książkę interesującą i pozwalają mieć nadzieję, że spełni ona zamierzone zadanie wychowawcze w stosunku do młodzieży.

Czytelnika polskiego zainteresować może szczególnie bardzo serdeczna wzmianka o Feliksie Jasińskim, którego Paton był uczniem (s. 25-6).

S. F.